

DIARI CATALA
Avisos, Noticies i Anuncis
PREUS DE SUSCRIPCOIÓ
Barcelona: Edició vespre, 1 ptes. mes
Edició matí, 1 ptes. mes
Espanya, 1 ptes. mes
Fora: 1 ptes. mes
Quota de 30 números... 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carre d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184
Anuncis, esquetes, comunicats i reclams
a preus convencionals. Per a l'edició del
vespre s'admeten esquetes mortuòries fins
a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí
fins a les tres de la matinada.

Any XXIII núm. 5,055 Barcelona: Dimars 10 de juny de 1913 Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Timoteu, bis. i mr. Mauriol, ab. i mr.
Sant de demà: St. Bernabé, ap. i mr. — Quaresma boreal: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili. — Hores d'Exposició: De les sis del matí
a les sis de la tarda. — Dimecres: A la mateixa festa. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili.
Dimecres: A la mateixa festa. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili.
Dimecres: A la mateixa festa. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili. — Dilluns: A la festa de St. Ciril de Jls. de St. Basili.

Observatori Meteorològic de la Universitat. Director: E. Aleó. — 9 de juny
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí i 4 tarda. — Baròmetre a nivell del mar: 763,5 mm. — Temperatura: Màxima, 23,5; Mínima, 17,5. — Humiditat: 75%. — Vents: 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000.

EL SIGLO

Grans Magatzems

Actualment EXPOSICIÓ ESPECIAL Y VENDA DE

Mobles i articles per a Taula i Regal

Preus considerablement reduïts durant els dies d'Exposició en

Vaixelles	Coberts	Sacs viatge	Binocles teatre	Persianes
Serveis de cristall	Vinagreres	Moneders de pell	Capes paper	Cortines
Bateria de cuina	Plateria	Flors	Fotografia	Llençols
Ceràmica	Relotgeria	Pertumeria	Dibuix i pintura	Roba de taula
Cistelleria	Figures	Vanos	Làmpares	Devantals
Centres	Miralls	Ombrells	Mobles	etc., etc.

GRANS OCASIONS

TELEGRAF PUBLIC en el saló de lectura (segón pis)

Tusquets i C. S. on C.

Valors i cupons. — Rambla del Centre, 9.

Dr. Serrallach

Vies artístiques ronyó
De 12 a 2 i de 4 a 7. Pla-
ya, 40. — C. econòmica, 7 a 9. Jovellanos, 9.

Vichy Català

Balneari de primer ordre. — Temporada de 1er maig a 30 octubre
Montat a l'altura dels millors de l'estranger
Situat entre l'estació i el poble de Caldes de Malavella (Girona).
Telèfon de la xarxa de Girona combinada amb la xarxa de Barcelona.
Distància de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 m.; en tren correu, 3 hores.
Aigua mineral medicinal, termal de 80°, alcalina, bicarbonatada, de forta
mineralització, són les més aconsellades per totes les afeccions mèdiques per a la
completa curació del Reumatisme i Artritis en totes les formes, i de la Gota, així
com també per a combatre les afeccions del Sistema i Endocrí, els trastorns del Pèl
i la Diàbetes. — Administració: RAMBLA de les FLORS, 18, entressol, BARCELONA.

Dr. A. Presta

Especialista Orelles, Nas, Gorge i Tuberculosos
Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 i de 3 a 6.

Balneari Villa Engracia

AIGUA FERRUGINOSA D'ESPLUGA DE FRANCOLI
Sarrel d'automòbil, Telèfon, Nova carretera, Garage. — NOMBROSOS XALETES
AMOBLLATS. — Amenos park, delicioses excursions, grans festes, concurs de lawn-tennis
de 28 de juliol a 3 d'agost.

Gran Hotel Villa Engracia

Hostatge complet desde 10 pessetes diàries.
Informes per a lloguer de xalets i estances en el Hotel: BRUCH, 114, pral. BARCELONA.

Regionalisme i Federalisme

PER LLUIS DURAN I VENTOSA

Venda a Barcelona:
A les principals llibreries

Venda per a fora:
Llibreria F. Puig; Pl. Nova, 5

MOSAICS E. F. ESCOFET & C

Ronda Sant Pere, 8.

ANONIMA CLAUDIO DURAN

Construccions MONIER

Ronda Sant Pere, 44, baixos

Costres de CIMENT ARMAT amb revoltos de guix
Patent núm. 51.570. — Econòmica, resistent, depressa en construir Dipòsits,
Canals, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

T. Bracons y Fill PELAYO, 8, interior i TALLERS, 74 bis. —
Societat de vendes a la menuda. Panyeria, Dins.
Gèneros de punt, Mocadors, Tovalloles i Llençols. — Retalla de Panyeria.

S. Marsans Hof i Fills

Valors, Cupons, Girs, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Aigua "Estrella"

Mineral natural, aigua gasosa, excel·lent per a la taula. Dels manants de la Societat
Anònima "Fons i Fills". Superior i més econòmic que totes les similars.
Demanda per tot arreu en amples i mitges amples.
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona

LICOR CAMOMILLA

DEL CASTELL DEL REINY

Excel·lent estomacal, poderós tònic, alicat i digestiu.
Demanda per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Telèf. 813
Agent per a la venda Josep Bonard, Babil, 9. Telèf. 781

CONTRA LA TOS

EXIT ADMIRABLE

Aixarop del Dr. Villegas

(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)

Alivia l'actiu i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarracs, els tísis
els asmàtics, els díficils i quants patiments respiratoris, fàcil i espectacular
deuen usar-lo com a remei radical, segur i exclusiu.

DEMANA EN FARMACIES

XALETES AMOBLLATS

A MB SERVIRI COMPLET, AL GRAN BALNEARI DE ESPLUGA DE FRANCOLI. Rata-
lada d'edificis (Grans millors fets en guix). Se'n lloguen per temporades. N'hi ha
de molts preus. Dirigir-se: Carrer del Bruich, núm. 114, pral, xanfra
Valencia. — De 5 a 8.

Per la Mancomunitat

Al Dia

Ls situació política

Ha acabat el debat; no ha acabat l'equívoc ni l'absurd; no s'ha resolt la situació política. S'han afirmat platifor-
mes; res més.

Així els diaris d'avui ne treuen con-
clusions ben diferents: les que con-
venen als seus interessos polítics.

El debat haurà produït, donades les
circumstàncies i complicacions interiors
i exteriors, el mal menor. Habilitar al
comte de Romanones per a passar l'esti-
va si la salut l'hi permet.

Després, més clar l'horitzó i descarta-
des complicacions i paradoxes, se plan-
teja novament el problema; i podrà re-
soltes. Ara com ara segueix la comedia
la ficció.

Però si per la banda del Congrés la
situació del Govern s'ha enfortit, per
la del Senat no tant. I ara és quan
sembla que no gosa donar la batalla,
que cerca un armistici que li permeti
agafar la pau que ha lograt al Con-
grés.

Prepara una comedia el comte de Ro-
manones? Sacrificat, després de les va-
nitats i de les decisions darreres, de
la seva noble actitud, avui d'un compro-
miss amb tot un poble, an aquest poble?

No hi som en la comedia: si es conju-
na, no hi sabem res, llevat de lo que
els diaris porten.

Si el Govern creu que pot ésser ven-
gut en la batalla, que caigui Catalunya,
no ha dit el propi Govern, no pot ésser
panyada. Si ara, cau víctima d'arran-
jaments dels conservadors i els roma-
nones i els moneristes, armats de
les armes que'ls dona el Reglament del

Senat, que'ls consulti a tots; mentre
hi hagi un senador regionalista, men-
tres hi hagi set diputats que estimin l'hon-
or de Catalunya, no passarà una llei al
Senat i al Congrés, sense que'l Re-
glament se complixi.

El Govern ho va dir i Catalunya ho
ha apuntat. No pasará cap projecte
sense que s'hagi aprovat el de Man-
comunitat. Si ho oblida el comte de
Romanones, els representants de Cata-
lunya ho recorden i no ho oblidaran.

Si la situació liberal forta, si no
hi hagués lo de l'Àfrica que pot com-
plicar-se, esperar a octubre no fóra una
condició massa bona. Però aquí asse-
gura que aquestes Gorts tornin a reunir-
se? Hem de començar de bell-nou tota
la enutjosa tramitació d'un projecte de
lleí? No.

Si el Govern no tenia força per a
imposar-se, que no hagués promès. Ara,
o s'ha de salvar amb el projecte, o
s'ha d'enfonsar amb ell. Declarar-lo com
a bandera als conservadors, indefinida
com està l'actitud del senyor Maura, no
pot ser Catalunya no ha de servir per
a esquer de pescador, ni se l'han de
jugar als dans.

Fins als senadors i diputats catala-
nes són les cinc de la tarda; no ha
arribat res oficial ni oficial d'arran-
jaments. També poden joos de diaris i
d'enemics del projecte de Mancomuni-
tat. Veurem. Per endavant no més puc
deixar. Ara com ara, que cap representa-
nt de Catalunya passarà per una co-
media ni per una modificació essencial
del projecte.

Quan aquestes ratlles arribin als lec-
tors, a les vintiquatre hores d'escriure,
la situació del Senat serà aclarida. Es
ara com ara, el nus de la política.

Punt, i firma.

POL.

El projecte al Senat

L'obstrucció dels rapatanis

Madrid, 9, 6'15 tarde.

Desde primera hora han acudido a l'Al-
ta Cambra molts senadors i diputats, per
a presenciar la sessió d'aquesta tarda,
de la que s'esperen grans aconteixements
polítics.

Als passadissos se fan comentaris so-
bre'l resultat de la votació que va a efec-
tuar-se per a l'aprovació de l'article
primer del projecte de Mancomunitat.

Alguns senadors de la majoria mani-
festaven la seva actitud contrària a dir
projecte i el seu propòsit de votar en
contra. Altres creien que s'havia arri-
bat a una fórmula d'avençament entre'l Go-
vern i el senyor Montero Rios, per lo
qual els moneristes votarien amb el Go-
vern.

Lo cert és que han arribat de les
respectives provincies molts senadors de
la majoria, responen a la crida del Go-
vern, figurant entre ells el marqués de
Mariano i el duc de Tovar, que han
arribat avui de Barcelona.

A les quatre en punt obre la sessió el
senyor Salvador (don Amós).

Als escans hi ha molts senadors i di-
putats.

Les tribunes estan plenes, veient-s'hi
moltes senyores.

El banc blau està desert a l'obrir-se
la sessió.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Pres i preguntes.—El PRESIDENT
concedeix la paraula al senyor del Mor-
tal, que està absent del saló.

Surant uns moments segueix gran
confusió.

Per fi arriba el senyor del MORAL
qui demana la lectura de l'article 8
del Reglament, que's refereix a les re-
lacions entre els dos cossos colegisla-
dors.

Dit article diu que'ls assumptes po-
den retirar-se de les Cambres quan han
sigut presentats per particulars, però no
poden ser retirats quan han adquirit
estat parlamentari.

Aludeix a un projecte de concessió
d'una subvenció, ja aprovat pel Con-
grés i retirat de l'ordre del dia del
Senat.

Demana la opinió dels quefes de les
minories.

El ministre de MARINA llegeix un
Decret autorisant-lo per a presentar a
les Corts un projecte de llei determi-
nant les condicions per a l'ascens dels ca-
pitans de navili.

El senyor de MORAL insisteix en
les seves pretensions, dient que la pre-
sencia no ha portat bé aquest as-
sumpte.

El PRESIDENT diu que és atribu-
ció seva i ha procedit segons el seu
criteri.

Ordre del dia.—Se procedeix a la vota-
ció definitiva del projecte de ratifica-
ció del tractat de relacions generals en-
tre Espanya i el Japó.

Occupen el banc blau el president del
Consell i els ministres de Guerra, Ma-
rina, Estat i Instrucció pública.

Feta la votació, resulta que hi han
prés part 185 senadors. Tots han votat
en pro, d'acord amb el projecte.

Segueix la discussió del projecte de
Mancomunitat.

El senyor LABRA parla per alusions.
Se creu en la obligació de donar el
seu plaer a la causa catalana.

De la Tribuna estant

El debat del Congrés

Madrid, 7-6-1913.

Abans de recollir, concentrant-me, les
impressions del dia, he volgut sortir
respirar, veure el cel, am la claror
barrejada del sol i les estrelles que
comencen a brillar; sentir com la fres-
ca de la montanya passa amorosa pel
rostre, com una carícia, apaïgant la
ardentia roïor de la congestió que en-
volta el cervell i posa com una vena al
de la tarda a les vuit del vespre prom-
ta, anhelos, cui en el forn de la tri-
buna, sentir pel voltant i pujar de la
la bovor pesada d'una atmósfe-
ra enraïda, càlida, irrespirable, emboi-
ta el cervell, causa la voluntat, atueix.
Es per això que, malgrat el bany
de donar-me, no sé encara desfogar el
desseguir de don Antoni Maura—d'una
consciència portentosa—ni atinar a treu-
jar, ara com ara, si el senyor Mau-
ra ha rectificat o ha ratificat el seu
fosc que tinc la seguretat que demà
els parers seran ben oposats. Ha dei-

Però passarà. Ni les declaracions de
Cambó—respetuosament combatudes pel
senyor Maura sense convèncer més que
an aquells que les veuen com un pe-
rell per a un perill proper—ni les
declaracions de l'Alvarez i l'Azcarate, ni
les actituds respectives, nascudes de co-
rrents fortes d'opinió, deixaran de fer
el seu efecte. Són lleuement semblants; són
com exercit enemic que al començar les
Soperacions se veu aturat pel mal temps
i espera el bon dia a la campanya deci-
siva. Els partits actuals porten en si mate-
ixos la mort; reviscolen una mica, com
ara, per les circumstàncies, pels inter-
essos creats, per inèrcia, però cauen.
Estan bloquejats; quan vingui la embes-
tida, l'assalt, cauran. Les circumstàncies
de la política i les contingències de for-
ta, ajudades per la estació, han trebal-
lat al seu favor. Sense comprometre
moltes coses que no deuen, que no po-
den comprometre's, no podrà ara do-
nar la batalla decisiva. Ja vindrà. Les
consequències polítiques no són mai,
no poden ésser, ràpides, si han d'afirma-
re, si han d'ésser fecundes.

Del Senat no puc parlar-ne més que
per referència. Els enemics de les Man-
comunitat no diran pas que no se'ls
deixa discutir. Jo no recordo cap debat
en el que, discutint una esmena, s'ha-

sumpte i declara que donarà el seu vot
al projecte per haver tingut sempre idees
autonomistes i per entendre ademes que
el projecte vé a reformar l'administra-
ció espanyola, que està corrompuda.

Manifesta que l'actual projecte és de
gran importància, però entén que en
l'ordre del mètode té grans deficiències.
No pot haver-hi autonomia provincial
sense resoldre abans l'autonomia mu-
nicipal. Per això, creu que deva prece-
dir al projecte la reforma de l'admini-
stració local.

Afegeix que, ja que s'ha presentat
aquest projecte, seria una greu falta de
serietat política retirar-lo.

Després d'advertir que parla en nom
propi, perquè no ha consultat als seus
amics, se refereix a la col·laboració dels
republicans amb el partit liberal, dient
que la creu necessari.

La evolució dels republicans ja ha co-
mençat i ho celebra, perquè entrem en
un moviment general de tot el món.

La presència d'aquesta evolució, però no
puc secundar-la. Estic aquí fa molts
anys, portant la veu dels meus electors
i no puc canviar d'actitud.

Respecta l'actitud de tots.

Aplaudix al partit liberal per la se-
va tasca d'atracció i elogia a la Ma-
narquia pels seus acerts, però manté els
seus compromisos, com republicà, desde
1873. Així viurà i morirà.

El senyor ALBA li contesta, dient que
discurs del senyor Labra, és un nou en-
corament per al Govern, el qual entén
que'l projecte que's discuteix és una ne-
cessitat per a les regions i una exigen-
cia dels temps.

Seguirem, doncs, el nostre camí i cum-
plirem el nostre deure.

Se felicita de les paraules del senyor
Labra i diu que'l Govern necessita la
col·laboració constant de les esquerres
per a realitzar el seu programa. Nos-
altres, doncs, viurem amb la col·laboració
de les esquerres per a defensar els dos
amors nostres: l'amor a la patria i
l'amor a la llibertat. (Molt bé.)

El senyor GULLON (don Pius) co-
mença dient que ha sentit dir que avui
hi hauria canvis ostensibles en l'hor-
itzó del nostre camp polític.

Jo no vull pensar-hi, perquè aquesta
anunci no han de impedir que jo
exposi el meu criteri respecte del te-
ma que's discuteix.

Diu que's ve aduint la necessitat de
la descentralització i abast és que fa
20 anys que ve estudiant-se aquesta qües-
tió, fins que'l senyor Maura va pre-
sentar el seu projecte. Nosaltres ens va-
rem oposar a la reforma amb tota
tenacitat, però creiem que no existia
aquest suposat desig de descentralització.
No crec que hi hagi en tot Europa
cap país que esguigi més descentralitzat
que'l nostre.

Madrid, 9, 9'15 nit.

Diu el senyor GULLON que lo que
cal estudiar no és la descentralització,
perquè, segons es diu aquí, no's descen-
tralitza sinó que s'amalgama l'adminis-
tració.

Parla de les formes mancomunals de
Itàlia i França de que tant se ve par-
lant i recull frases de Brialmont en aque-
sta matèria.

Diu que a França s'han presentat sis
projectes de Mancomunitat, sense que
se'n hagi aprovat cap, perquè no's creu
viàble aquesta idea ni troba resó en
l'opinió.

Afegeix que de Mancomunitat regional
no n'hi ha cap a Europa.

